

**KOMÁROM-ESZTERGOM VÁRMEGYE ÖNKORMÁNYZATÁNAK 2022 ÉVI
MONITORING JELENTÉSE**
HIVATKOZÁSI SZÁM: TTHÁT/127/1 (2023)

Komárom-Esztergom Vármegye Önkormányzata 2022 évben Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 27. § (1) bekezdésében nevesített feladatokat látta el, melyeket a törvény a vármegyei önkormányzatokhoz rendelt. Ezek a következők: területfejlesztés, vidékfejlesztés, területrendezés, valamint a koordináció. A vármegyei önkormányzat ezeken túl egyes ágazati jogszabályok (környezet-védelmi törvény) alapján környezet-védelmi, illetve önként vállalt tevékenységként idegenforgalmi és turisztikai feladatokat is ellátott.

1. TERÜLETFEJLESZTÉSI FELADATOK (TOP 2014-2020)

1.1. TERÜLETI TERVEZÉS, INTÉZMÉNYRENDSZER, STRATÉGIAI BEÁGYOZÓDÁS

A területfejlesztésről és a területrendezésről szóló 1996. évi XXI. törvény módosításával a vármegyei önkormányzatok legfontosabb feladata a vármegye fejlesztéspolitikájának kialakítása, a területrendezés, terület - és vidékfejlesztés tudatos tervezésével, koordinációjával a vármegye társadalmi és gazdasági fejlődésének elősegítése lett. 2015. őszére a vármegyei fejlesztéspolitikát megalapozó tervezési folyamat befejeződött (koncepció és stratégiai programalkotás, integrált területi program), a vármegyei önkormányzat 2022 évben az ITP végrehajtására koncentrált, a korábban már kialakult szervezeti rendszer és munkamegosztás alapján. A vármegyei önkormányzat portfóliójához tartozó cégek is aktívan kapcsolódtak be a területfejlesztési tevékenységekbe.

KEM VÁRMEGYE KÖZGYŰLÉSÉNEK HIVATALA	területi tervezés, projektgyűjtés, pályázati rendszer kialakításában, fejlesztésében való közreműködés, döntés-előkészítés, monitoring
KEM TERÜLETFEJLESZ- TÉSI KFT	projekt és pályázat előkészítés, projektmenedzsment, egyéb szakértői szolgáltatások
DUNA - GERECE TDM NKFT	turisztikai projektek fejlesztése, előkészítése, megvalósítás
RÁBA-DUNA- VÁG ETT	határon átnyúló projektek fejlesztése, menedzselése, kis projekt alap kezelése

Az önkormányzatok közfeladat fejlesztési projektjeinek előkészítésére és megvalósításuk segítésére a vármegyei önkormányzat keret-megállapodást kötött 64 települési önkormányzattal még 2016-ban. Az együttműködés megalapozta a fejlesztések körének átgondolt meghatározását és előkészítését. Napjainkra valamennyi települési önkormányzattal jó együttműködés alakult ki, élnek a vármegye kínálta segítségnyújtással, szolgáltatásokkal. A területfejlesztési feladatok egy részének ellátására a vármegye önkormányzat létrehozta a megyei területfejlesztési kft-t 2015. októberében. A Kft. 2022-ban már a TOP szerződéses projektállomány 83,8 %-ában működött közre. Tevékenysége a projektek előkészítési és menedzsment feladatainak ellátására és egyéb szakértői tevékenységek (például közbeszerzési, mérnöki) ellátására terjedt ki. A kft. és az önkormányzat hivatala egyébként

segíti az összes többi TOP projekt megvalósítását is. A Duna-Gerecse Nkft-ben a tulajdonosi részesedésünk 15,03 %. A cég további tulajdonosai: Tatabánya Megyei Jogú Város Önkormányzata, Tata és Környéke Turisztikai Egyesület, Dunamente és Térsége Turisztikai Egyesület, Komárom Város Önkormányzata valamint Esztergom és Térsége Turisztikai Egyesület.

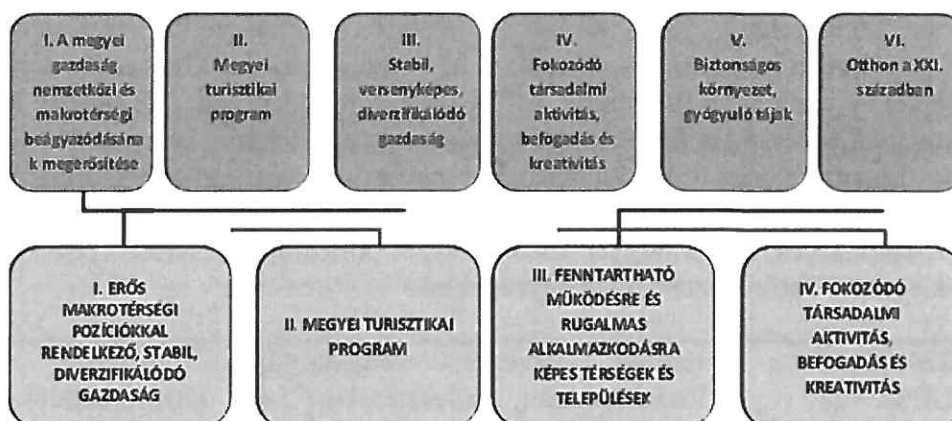
A vármegye fejlesztési célkitűzései erőteljes területi (sajátos térségi adottságok) fókusszal az alábbiak szerint kerültek elfogadásra:

2030-ig szóló Megyei Területfejlesztési Koncepció

ÁTFOGÓ CÉLOK 2014-2030

A Megyei Területfejlesztés Stratégia és Megyei Integrált Területi Program célkitűzései és forrásai

A vármegyére eső TOP keret az 1702/2014 (XII.3) kormányhatározat alapján 25,94 Mrd Ft volt, amit az alábbi, többek között a Magyar Faluprogramhoz és Családvédelmi Akciótervhez kapcsolódóan érkező többletforrások egészítették ki 2015-2020 között:

Döntés éve	Fejlesztési cél	Megyére eső TOP többlet Mrd Ft
2019	bölcsődei férőhelyek fejlesztése	3,0 (+0,644 mrd átcsoportosítás a megyei kereten belül, megyei hatáskörben)
	belterületi vízrendezés	1,0
	kerékpárút fejlesztések	1,1
	4 és 5 számjegyű utak fejlesztése	0,5
2020	4 és 5 számjegyű utak fejlesztése	1,0
	belterületi vízrendezés	3,0
	Összesen:	10,244

2021 és 2022 évben a vármegyei forráskeretet további fejlesztési célhoz kötött források nem növelték.

Fenti összegeken túl a vármegye forráskeretét még a projektek megvalósítása során jelentkező és az Irányító Hatóság által jóváhagyott többlettámogatások növelték.

Napjainkra (2023.04.25.) a jóváhagyott TOP támogatások összege: 39,438 mrd Ft

A jóváhagyott többlettámogatások összege: 4,853 mrd Ft

Az összes vármegyei TOP támogatás: 44,291 mrd Ft

Az ITP lehetőséget biztosított arra, hogy **a vármegyék forrást különítsenek el – mintegy védett keretösszegként – az egyes intézkedések szintjén.** Lehetőség volt forrás elkülönítésére az alábbi forrásfelhasználási módokra:

- a vármegyei önkormányzat projektjeire
- fejlesztési célterületre (földrajzi)
- kiemelt fejlesztési célra
- kiemelt kedvezményezett csoport számára.

A 2014-20-as időszakban az összességében a 25, 94 mrd Ft összegű (alap) vármegyei forrásból 10,140 mrd Ft-ot (39%) különített el a vármegye a különböző prioritásokra. Ezek felhasználása megtörtént. A vármegyei önkormányzat forrásátcsoporthozátításokat is kezdeményezett a vármegye több prioritásban és prioritások között is, tekintettel a vármegye adottságaira, a fejlesztési igényekre. (iparterületekről inkubátorházakra és helyi piacokra, barnamezős területekről vízrendezésre, megújuló energiák felhasználásáról épületenergetikára, foglalkoztatási paktumról bölcsődefejlesztésekre). A vármegyék között egyedülállóként Vas megyétől vettünk át épületenergetikai beruházásokra fordítható forrást, barnamezős fejlesztésekre fordítható támogatásért.

1.2 TOP-BÓL MEGVALÓSULT FEJLESZTÉSEK (STÁTUSZJELENTÉS)

A TOP fejlesztések (243 db) megvalósításának állása (2023.04.25.)

2022 évben tovább folytatódott a projektek végrehajtása, illetve tárgyi időszakban további többlettámogatási kérelmek kerültek feldolgozásra és támogatásra.

2022.12.31-ig várhatóan 239 db projekt valósul meg.

Fejlesztések állása	Projektek száma (db)	részarány az összes projektből
Lezárult fenntartásban van	138	56,8 %
Lezárult, záró beszámoló benyújtva	24	9,9 %
A megvalósítás folyamatban	77	31,7 %
Nem valósult meg	4	1,6 %

A meghíúsult projektek támogatástartalma: 1.741.849.998 Ft

Az ITP-ben kinyilvánításra került, hogy valamennyi térség, település fejlesztése fontos, a térségüket magukkal húzó, jelentősebb bevételekkel bíró városok mellett kiemelten kell segíteni a kistérségek, falvak fejlődését.

1.3 A TERÜLETI TERVEK SRATÉGIAI SZEMPONTJAINAK ÉRVÉNYESÍTÉSE A TOP VÉGREHAJTÁSA SORÁN

AZ EGYES PRIORITÁSOKON BELÜL A VÁRMEGYE AZ ALÁBBI ELHATÁROZÁSOK MENTÉN ALAKÍTOTTA A FORRÁSOK FELHASZNÁLÁSÁT:

- **a vármegye kiemelten segítette a falvak fejlődését, népességmegtartását, az alapinfrastruktúra hálózat minőségi fejlesztését, a város és vidék kapcsolat erősítését.**

Eredmény:

A TOP-ban megvalósuló összes fejlesztés 59 %-a községekben valósul meg, illetve községeket érint. Nincs a vármegyének olyan községe, ahol ne valósulna meg legalább egy TOP-ból finanszírozott beruházás, program.

A projektek körét vizsgálva dominál a lakossági szolgáltatásokat ellátó intézményhálózat épületállományának, eszközellátottságának fejlesztése, energetikai korszerűsítése, a hiányzó szolgáltatások kiépítése (egészségügy, szociális ellátás, óvoda, bölcsőde, oktatási és művelődési, kulturális intézmények). A vonalas infrastruktúra fejlesztések körében az út és kerékpárút fejlesztések, valamint a belterületi vízrendezési igények jelentkeztek nagy számban. A vármegyei és helyi foglalkoztatási együttműködések lefedték a megye minden járását, segítve a munkanélküliség további csökkentését, a Covid okozta válságban a foglalkoztatást.

- **A gazdaság megerősítéséhez támogatta a helyi gazdaság fejlesztéséhez hiányzó iparterületeket, kisebb telekméret kínálatukkal kiegészíteni az ipari parkok nyújtotta lehetőségeket, támogatta a gazdasági szolgáltatói „palettáról” hiányzó inkubátorházak, szolgáltatóházak létesítését, melyek elősegítik a kis és középvállalkozások elindulását, megerősödését, és majdani áttelepülését. Támogatta a helyi termékek piacra és közétkeztetésbe történő minél nagyobb arányú bevitele érdekében – biztos felvevőpiacot is teremtve a termelőknek - szükséges infrastruktúrafejlesztéseket, kiemelten a városokban és mikro-térségi központokban.**

Eredmény: *új iparterület fejlesztések valósult(n)ak meg Kisbéren, Bokodon, Táton, inkubátorházak épültek Komáromban, Tatán és Esztergomban. Helyi piacok újultak meg, illetve létesültek Nagyigmádon, Tatán, Esztergomban.*

A fejlesztések összértéke (többlettámogatásokkal együtt): 4,446 mrd Ft

- A **turisztikai intézkedéseknél** a változatos természeti, történeti, kulturális, épített értékeire épülően, azokat bemutató és a kiemelt attrakciókat kiegészítő, hálózatba integráló fejlesztésekre fókuszált, amelyek az itt élők rekreációs igényeit, jólétét is szolgálják. A TOP arányos keretnél valamivel nagyobb forrást elsősorban a természeti értékekre épülő ökoturisztikai kínálat bővítésére, az ipari-bányászati (szén és vízbányászat) múlt értékeinek bemutatására, a turisztikai attrakciók összekötésére (kerékpár-hálózati fejlesztések) és a kínálatok kiegészítésére fordított.

Eredmény: A kiemelt turisztikai attrakciókra épülően 10 látogatóközpont, fogadó-kiszolgáló létesítmény épül(t) a megyében, melyek a természeti és épített, kultúrtörténeti értékeink, és a bányászati és ipari múlt megőrzését és bemutatását célozzák. Cél, hogy a későbbiekben ezek a látogatóközpontok váljanak az adott térség turisztikai szervezőerejévé, szakmai műhelyeivé. Különböző tematikák mentén történő felfűzésük révén a későbbiekben lehetőség nyílik a tematikus útvonalak és komplexebb kínálati csomagok kialakítására is. A hálózatos gondolkodás jegyében valósul(n)tak meg kerékpár-hálózati fejlesztések valamint túraútvonal/ tanösvény, és lehetőség nyílt a természetes vizeinkre épülő kínálatok fejlesztésére is. A fejlesztések összértéke: 3,773 mrd Ft.

- A 4 és 5 számjegyű utak fejlesztése vonatkozásában kulcselem volt a **helyi gazdaság nagytérségi beágyazódásának erősítése** (I. prioritás). Ennek nélkülözhetetlen feltétele a gazdaságfejlesztést és a munkaerő mobilitás ösztönzését szolgáló közlekedésfejlesztési beruházások megvalósítása, azon belül **különösen a városhálózati csomóponti térség jelentős foglalkoztató kapacitású vállalkozásait koncentráló gazdasági területek összekapcsolása, elérhetőségük és az M1 autópályával való kapcsolataik fejlesztése**. A nagytérségi kapcsolatokhoz járul hozzá a **határ menti ikerváros térségek határátkelői elérhetőségének javítása is**. Másik fontos mobilitási cél a **foglalkoztatási központok elérhetőségének javítása a vidéki térségekben**, az ehhez szükséges térségi közútfejlesztések megvalósítása.

Eredmény: az elmúlt időszak közútfejlesztések maradéktalanul a fenti célok megvalósítását szolgálták 3,432 Mrd Ft uniós támogatással. A Környe-Tata (M1) közötti ök. út, a Tata-Komárom ök. út, a Tokod-Tát ök. út, a Tatabánya-Kisbér közötti út egyes szakaszainak felújítása a foglalkoztatási központok elérését és összekapcsolását, a határátkelők elérhetőségét is biztosító úthálózati fejlesztések. A kisebb, város-várostérség és vidéki térségek községei közötti összekötő úthálózati, településen belüli gyűjtőúti fejlesztések pedig az elérhetőséget javítják, beleértve a munkába járás lehetőségét is természetesen. Mindösszesen 20,523 km út került felújításra.

- A bölcsődei, óvodai intézményi hálózat vonatkozásában a területi különbségek mérséklése, az ellátási hiányok felszámolása, a szolgáltatásoknak helyet adó, műszakilag leromlott épületek korszerűsítése, kiváltása, a komplex, bölcsődei és óvodai szolgáltatásokat nyújtó intézmények, a szolgáltatás hiányos területeken a mini/családi bölcsődék fejlesztése, valamint az idegentulajdonban, más célra épített ingatlanban működő szolgáltatások áttelepítése volt az elsődleges cél.

Eredmények: a TOP legjelentősebb fejlesztési csomagjaként valósult meg a bölcsődék és óvodák fejlesztése (7,927Ft)

Bölcsődei fejlesztések

Érintett települések: Annavölgy, Bábolna, Bakonyszombathely, Oroszlány, Tarján, Bokod, Vértessomló, Mogyorósbánya, Császár, Naszály, Csolnok, Kecskéd, Tata, Vértesszőlős, Dömös, Mocsá, Kisbér, Környe, Bajna, Dunaalmás, Szomód, Szárliget, Keszölc, Kocs, Komárom, Kisbér, Nagyigmánd, Nyergesújfalu, Süttő, Tokod. E projektek közül végül a kisbéri fejlesztés nem valósult meg.

30 db fejlesztés

Felújított bölcsődei férőhely (db): 424

Újonnan bölcsődei férőhelyek száma: 476

Óvodafejlesztések

Az egész megyében összesen 23 helyszínen történt óvodafejlesztés, melyek az alábbi férőhelyszámokat eredményezték:

Fejlesztett 3-6 éves gyermekek elhelyezését biztosító férőhelyek száma	1200
Újonnan létrehozott 3-6 éves gyermekek elhelyezését biztosító férőhelyek száma	82

Az 1. prioritáshoz tartozott még az 1.5.1-es konstrukció, ami a települések és a vármegyei önkormányzat 2021-2027-es ciklus fejlesztését forrásait megalapozó tervezési tevékenységét segítette. Erre a forrásra a vármegyei önkormányzat és a megyei területfejlesztési Kft. konzorciuma nyert el 0,22 Mrd Ft fejlesztési forrást.

- A 2. prioritáson belül közel azonos forrást különített el a megye az ITP tervezésekor a **barnamezős területek funkcióváltó megújítására és a zöldinfrastruktúra fejlesztésekre**, és kevesebbet a települési környezetvédelmi beavatkozásokra. Az ITP végrehajtása során a barnamezős területek funkcióváltása, a területek elhelyezkedése, tulajdonviszonyai, remélt ipari célú hasznosítása miatt, kevésbé voltak vonzóak a városok számára. A barnamezős forrás fejlesztési igényekkel le nem fedett részéből 200 M Ft-ot ezért a megye átadott a Vas Megyei Önkormányzatnak, másik részét átcsoportosította a belterületi vízrendezési problémák kezelésére, mivel a megye domborzati viszonyaiból és a fejlesztések elmaradásából fakadóan sok azoknak a településeknek a száma, ahol számos vis maior eseményt keletkeztetnek a nagy csapadékok.

Eredmények:

A 2014-2020-as időszakban két nagyprojekt célzott barnamezős fejlesztést, Bábolnán és Komáromban 1,247 Mrd Ft támogatással. Bábolnán a volt téglagyár területe alakult át szabadidőparkká, Komáromban a vasútállomás közelében, a volt Raksped területén egy non profit szolgáltatóház jött létre.

- A városi **zöldterületi fejlesztési forrásokkal** a megye elsősorban a leromlott közterek, parkok megújítását, illetve új zöldterületek sétányok közösségi, rekreációs programoknak helyet adó terek kialakítását támogatta.

Eredmények:

Az intézkedésben 7 helyszínen újult(n)ak meg közterek, parkok, városközpontok 2,199 Mrd Ft TOP támogatás segítségével. A csak városok számára pályázható támogatás kivétel nélkül leromlott vagy funkcióját veszített területek fejlesztését céloz(t)a. A fejlesztések révén új szolgáltatások, megújult zöldterületek jöttek létre, megújultak a közlekedő felületek, játszóterek, rendezvényhelyszínek jöttek létre.

- Kiemelt fontosságú a megyében a belterületi vízrendezési problémák vízgyűjtő szemléletű kezelése, különösen a dombvidéki területeken.

*Az intézményfejlesztések, energetikai beruházások mellett a **belterületi vízrendezés** volt az az intézkedés, amely széles körben nyújtott lehetőséget az önkormányzatok számára a nagy esőzések, villámárvizek okozta káresemények megelőzésére, a korszerűtlen, hiányos vízelvezető rendszerek fejlesztésére, a műtárgyak rekonstrukciójára. Komárom-Esztergom vármegye az ötfokozatú villámárvíz veszélyeztetettségi besorolásban a magasan, illetve a közepesen veszélyeztetett területekhez tartozik. A hegy- és dombvidékét átszelő patakok szinte a megye összes települését veszélyeztetik. Az árhullám külterületen általában réti- és legelőterületeket önt el és helyenként utakat, vasutakat, műtárgyakat is veszélyeztet. A megye 76 településéből a katasztrófavédelmi besorolás alapján 56 település villámárvíz által veszélyeztetett. A 49 projektre 6,493 Mrd Ft támogatás jutott, és döntően a községek gondjainak mérséklését célozta. A városok közül Tata, Ács, Kisbér kapott lehetőséget, valamint a visszatérő karsztforrások vízelvezetési problémáival küzdő Tata. Több település több ütemre bontva tervezte meg a legkritikusabb településrészek vízelvezetését, több helyen záportározó került kialakításra, és törekedtek a vizek hasznosítására is.*

- A 3. prioritáson belül a **településközi kerékpárút hálózat fejlesztéseket** preferálta. Az energetikai intézkedésnél az **önkormányzati intézmények épületállományának** minél szélesebb körű **energetikai korszerűsítését** támogatta, megemelve a forrást a Vas megyétől kapott 200 M Ft-tal.

Eredmények:

A kerékpárhálózat fejlesztésében ebben a programban is sikerült előrébb lépni. Megépült az Általér menti kerékpárút Tatabánya, Oroszlány közötti szakasza, a rácsatlakozó Környe-Vértessomló közötti szakasz, a munkába járást segítően kerékpárút szakaszok létesültek Ácson, Kisbéren, Tata-Agostyán között, Esztergom-Esztergom Kertváros között, Esztergom belvárosa és az ipari park között, Tata, Baji

úton, Tát – Mogyorósbánya között. A fejlesztések támogatástartalma: 3,938 Mrd Ft. Mindez összesen 45,63 km kerékpárút kijelölését, kiépítését jelentette.

Az energetikai fejlesztések körében meghatározó volt az épületenergetikai korszerűsítés, melynek keretében az önkormányzati fenntartású intézmények széles spektrumát ölelték fel a beruházások a polgármesteri hivataltól, a művelődési házon, orvosi rendelőn, óvodákon, iskolákon át a szociális intézményekig. A fejlesztések támogatástartalma: 4,797mrd Ft. A 48 projekt megvalósítása során a szakmai és pályázati elvárások, értelmezések többször is változtak, módosultak, így elmondható, hogy az egyik legösszetettebb és legnehezebb fejlesztéstípusnak bizonyult ez a tevékenység. Az energetikai projektek közül végül 1 db a geotermikus hőellátó rendszer kiépítésére irányuló projekt (Komárom) nem valósult meg.

- Az egészségügyi és szociális alapellátás esetében a színvonal javítása, infrastrukturális feltételek korszerűsítése, a műszakilag leromlott épületállomány, műszerpark, a hozzáférés egyenlőtlenségeinek felszámolása volt a kiemelt cél.

Eredmények:

29 helyszínen 26 önkormányzat és 3 civil, illetve egyházi szereplő pályázata révén újulnak meg orvosi rendelők, védőnői szolgálatok, szociális alapszolgáltatást nyújtó intézmények, bővülnek az eszközparkok. Több fejlesztés konzorciumban, igazodva a szolgáltatás ellátási körzetéhez, valósul meg. Az ITP elhatározása alapján itt is a kistéleplések élveztek elsőbbséget, de Ács, Tát, Komárom és Esztergom városokban is valósultak meg fejlesztések. Egészségügyi fejlesztésekre 768,735 M Ft, szociális beavatkozásokra 455,9 M Ft TOP támogatás jutott. Ezekből a civil és egyházi fejlesztések összértéke: 82,5 M Ft. Összesen: 1,224 mrd Ft

- A szociális városrehabilitáció ERFA és kiegészítő ESZA forrása vonatkozásában a megye TOP arányos forrásokat tervezett, melynek felhasználására két városban volt lehetőség. A megye mind Esztergom, mind Oroszlány esetében kiemelten fontosnak tartotta az ott élő szegregátumok, illetve szegregációval veszélyeztetett közösségek életkörülményeinek javítását.

Eredmények:

Összes támogatás: 1,699 mrd Ft

Oroszlány esetében mind az ERFA (4.3.1) mind az ESZA (5.2.1) fejlesztések megvalósultak (összesen 399.999.000 Ft) Esztergom esetében az ESZA projektek (5.2.1) valósultak meg (300.218.163 Ft). Így a fejlesztések összértéke: 0,700 mrd Ft

- A vármegye – egyeztetve a Kormányhivatallal és az érintett járásokkal - **járási szinten szervezte a helyi és a megyei foglalkoztatási paktumokat.** A vármegyei paktum esetében **kiemelten kezelte a helyi gazdaságfejlesztési, befektetési-ösztönzési tevékenységeket** (gazdasági területkínálati kataszter, barnamezős területek vizsgálata), melyek a vármegye minden települése számára hasznosak, és hozzájárulnak a vármegye versenyképességének megőrzéséhez.

Eredmények:

A tárgyidőszakban 4 helyi paktum és egy vármegyei paktum együttműködés szerveződött. A teljes vármegyei forrás kétütemű (2016-18; 2018-2023) felhasználása mellett. Három helyi és a tatabányai paktum projekt befejeződött. A 2. ütemű többlettámogatásban részesült vármegyei paktum megvalósítása jelenleg még folyik, annak futamideje 2023.10.31-ére változott.

A foglalkoztatási paktumok összesen 2,155 mrd Ft támogatásban részesültek.

- A TOP 5.3. **helyi identitás fejlesztése forrásnál a vármegye a városokra, várostérségekre és a vármegye egészére fókuszált.** Cél volt a történelmi, természeti, kulturális, gazdasági múltunkból eredő és emocionális értékek feltárása és bevonása a városi, várostérségi és vármegyei brand építésébe. Kiemelt cél volt a TOP-ból megvalósult ERFA fejlesztések közösségi befogadásának erősítése, a helyi adottságokra, hagyományokra épülő közösségépítés, új tematikájú, színes programok szervezése, a helyi értékek feltárása, megőrzése és átadása, az önkéntesség és a társadalmi szerepvállalás erősítése, a szomszéd térségek, a város és vidék együttműködése. További kiemelt cél volt a fiatalok és az aktív szép korúak minél szélesebb körű aktivizálása, bevonása.

Eredmények:

A tárgyidőszakban 7 helyi identitás 2 vármegyei pályázat valósult meg. A 2. vármegyei pályázat többlettámogatásban részesült, így az várhatóan 2023. november 30-ával zár. A pályázatok támogatástartalma: 0,741 mrd Ft

1.4. MONITORING

A támogatott fejlesztések alapján a vármegye döntően teljesítette az ITP-ben vállalt vármegyei indikátorokat, sőt szinte mindegyik mutatóban jelentős túlteljesítés is történik. Az indikátórvállalások pontos teljesüléséről a projektek 2023.12.31-ei zárását követően áll módunk pontos képet adni. Összességében a vármegye a TOP –ban támogatott fejlesztési területeken szép eredményeket ért el, hozzájárulva a települések élhetőségének javításához, a népességmegtartáshoz, az elérhetőség javításához és az emberkincs védelméhez.

2. TERÜLETFEJLESZTÉSI FELADATOK (TOP PLUSZ 2021-2027)

2.1. Területi tervezés (2021-2027)

TOP 1.5.1-es pályázati forrásból még 2021 évben elkészültek a 2021-27-es tervezési ciklus megalapozását szolgáló területi tervek, amelyek az alábbiak voltak:

Tervek megnevezése	Megyei közgyűlési döntés időpontja, határozat száma
<u>Partnerségi terv</u>	2021.09.24.
<u>Felülvizsgált Megyei Területfejlesztési Konceptió 2030</u>	2021.05.31.: <u>33/2021.(V.31.)</u>
<u>Megyei Területfejlesztési Stratégiai Program 2021-27</u>	2021.06.02.: <u>43/2021.(VI.02.)</u>
<u>Megyei Területfejlesztési Operatív Program 2021-27</u>	2021.06.02.: <u>43/2021.(VI.02.)</u>
<u>A koncepció és a programok területi hatásvizsgálata</u>	2021.05.31.: <u>35/2021.(V.31.)</u>
<u>A koncepció és a programok stratégiai környezeti vizsgálata</u>	2021.05.31.: <u>35/2021.(V.31.)</u>
<u>Komárom-Esztergom Megye Előzetes Integrált Területi Programja 2021-2027</u>	2021.06.16.: <u>48/2021.(VI.16.)</u>

2022 évben e tevékenységhez kapcsolódóan került sor Komárom-Esztergom Megye Előzetes Integrált Területi programjának 1. sz. módosítására (ITP 2.0) 2022.04.28-án. Komárom-Esztergom vármegye 2021-2027-es időszakra vonatkozó területi tervei az alábbi linken érhetők el:

<http://www.kemoh.hu/index.php?fmp=4&masoldal=1&oldal=statikusoldal/soldal679.inc>

2022 évben került sor a vármegyében fekvő két kiemelt város (Tatabánya és Esztergom) fenntartható városfejlesztési stratégiájának (FVS) és TOP PLUSZ városfejlesztési programjához (TVP) kapcsolódóan a vármegyei illeszkedési nyilatkozatok kiadására. A két fenntartható város által készített dokumentumokban megfogalmazott prioritásoknak/céloknak, valamint a TOP Plusz forrásra tervezett céloknak és beavatkozási területeknek, valamint azok költségtervének illeszkednie kell a vármegyei önkormányzat területfejlesztési koncepciójához, programjához, valamint a vármegye Integrált Területi Programjához is. A vármegyei önkormányzat mindkét város kapcsolódó tervdokumentációit megvizsgálta és megállapította,

hog az FVS-ben megfogalmazott stratégiai célok illeszkednek Komárom-Esztergom Megye Területfejlesztési Konceptiójához, a cselekvési terv intézkedései és beavatkozásai a megyei területfejlesztési stratégiai programhoz. A TOP Plusz forrásokra tervezett TVP -k és azok költségtervei pedig illeszkedik a vármegye 2021-2027 időszakra szóló Előzetes Integrált Területi Programja 2.0 verziójához. A kapcsolódó illeszkedési nyilatkozatot Tatabánya megyei jogú város számára 2022.07.12-én, míg Esztergom megyei jogú város számára 2022.08.03-án adtuk ki. A két kiemelt város ennek alapján tudta benyújtani a TOP_Plusz-1.3.1-21 felhívásra a tervek elkészítésének anyagi fedezetéül szolgáló pályázatát 2022.08.31-ig.

2.2. TOP PLUSZ VÉGREHAJTÁSA

2021. decemberében jelentek meg az első TOP PLUSZ felhívások. Az egyes intézkedésekhez kapcsolódó felhívások az alábbi ütemben jelentek meg:

Felhívás	1. benyújtási szakasz	2. benyújtási szakasz	3. benyújtási szakasz	4. benyújtási szakasz
TOPPlusz_helyi gazdaságfejlesztés	2022.03.07-2022.06.01.	2022.08.15-2022.11.30		
TOPPlusz_112 Négy és ötszámjegyű utak fejlesztése	2021.12.01-2022.01.14.	2022.05.05-2022.06.15.	2023.04.01-2023.05.31.	
TOPPlusz_113 helyi és térségi turizmus fejlesztése	2022.03.21-2022.06.01.	2022.08.22-2022.11.30.		
TOPPlusz_113 helyi és térségi turizmus fejlesztése KIEMELT	2022.03.14-2022.06.01.			
TOP Plusz 114 aktív turizmus fejlesztése				
TOPPlusz_121 élhető települések	2021.12.01-2022.01.14. csak vízrendezés	2022.01.21.-2022.02.28.	2022.06.20-2022.07.20. csak "C" és "D"	2022.10.03.-2022.11.30.
TOPPlusz_131 fenntartható városok FVS-TVP és egyéb tervek készítése	2021.12.01-2022.08.31.			
TOPPlusz_211 épületenergetikai fejlesztések	2021.12.01-2022.01.14.	2022.03.07-2022.04.25.	2022.05.16-2022.06.16.	2022.08.22-2022.11.30.
TOPPlusz_311 Megyei foglalkoztatási-gazdaságfejlesztési együttműködések, Foglalkoztatási paktum	2022.12.06-2022.02.25.			
TOPPlusz_312 szoc.rehab ESZA	2022.03.07-2022.06.01.	2022.11.02-2022.12.02.		
TOPPlusz_313 Helyi humán fejlesztések				
TOPPlusz_3.3.1 Gyermeknevelést támogató humán infrastruktúra fejlesztés (óvoda-bölcsőde)	2021.12.01-2022.01.14.	2022.03.07-2022.04.07.	2022.04.12-2022.06.01. csak óvodák	
TOPPlusz_3.3.2 Helyi Egészségügyi és szociális infrastruktúra fejlesztése	2022.03.21-2022.06.01	2022.08.30.-2022.09.30.		
TOP Plusz_3.3.3 köznevelési infrastruktúra fejlesztése				

Megjegyzés a táblázathoz:

A támogatási kérelmeket a pályázók a TOP PLUSZ 1.2.1-es intézkedésen belül az alábbi főtevékenységekre nyújthatták be:

- Települési kékinfrastruktúra fejlesztése vízgazdálkodási beavatkozások
- Belterületi zöldinfrastruktúra fejlesztése
- Közösségi, kulturális, sportolási infrastruktúra, IKT és okos települési fejlesztések

- D. Fenntartható közlekedésfejlesztés
- E. Hulladékkezelés, kármentesítés

A területi szereplő Komárom-Esztergom Vármegyei Önkormányzat 2022. december 31-ig 3 alkalommal hozott döntést:

- 2022. február 10.: 4 és 5 számjegyű főutak felújítását szolgáló pályázatok (Magyar Közút Nrt. által megvalósítandó útfejlesztések)
- 2022. március 16.:
 - a TOP Plusz 1.2.1-es élhető települések felhívásra benyújtott pályázatok, 1. benyújtási szakasz, „A” főtevékenység: Települési kékinfrastruktúra fejlesztése -vízgazdálkodási beavatkozások
 - TOP_Plusz-2.1.1-21 - Önkormányzati épületek energetikai korszerűsítése, 1. benyújtási szakasz. A 2. benyújtási szakaszban nem érkezett be támogatási kérelem.
 - TOP_Plusz-3.3.1-21 Gyermeknevelést támogató humán infrastruktúra fejlesztése (óvoda, bölcsőde), 1. benyújtási szakasz
 - 2022. október 17.
 - TOP Plusz 1.1.1-21 – „Helyi gazdaságfejlesztés”, 1. benyújtási szakasz
 - TOP Plusz 1.1.3-21- „Helyi és térségi turizmusfejlesztés”, 1. benyújtási szakasz
 - TOP Plusz 1.2.1-21- „Élhető települések” 2. és 3. benyújtási szakasz. A két benyújtási szakaszra mind az 5 főtevékenység (A főtevékenység: Települési kékinfrastruktúra fejlesztése vízgazdálkodási beavatkozások, B: Belterületi zöldinfrastruktúra fejlesztése, C: Közösségi, kulturális, sportolási infrastruktúra, IKT és okos települési fejlesztések, D: Fenntartható közlekedésfejlesztés, E: Hulladékkezelés, kármentesítés) megvalósítására érkeztek be támogatási kérelmek.
 - TOP Plusz 2.1.1-21- „Önkormányzati épületek energetikai korszerűsítése”, 3. benyújtási szakasz
 - TOP Plusz 3.3.1-21 „Gyermeknevelést támogató humáninfrastruktúra fejlesztése (bölcsőde-óvoda)” 2. és 3. benyújtási szakasz
 - TOP Plusz 3.3.2-21 „Helyi egészségügyi és szociális infrastruktúra fejlesztése”, 1. benyújtási szakasz

A beszámoló keretében kitekintünk a 2023 I. félévére is. Ezen időszakban az előterjesztés készítéséig további 1 döntéshozatal volt:

- 2023. április 14.
- TOP Plusz 1.1.1-21 – „Helyi gazdaságfejlesztés”, 2. benyújtási szakasz
- TOP Plusz 1.1.3-21- „Helyi és térségi turizmusfejlesztés”, 1. benyújtási szakasz (döntés újraértékelt támogatási kérelemről)
- TOP Plusz 1.1.3-21- „Helyi és térségi turizmusfejlesztés”, 2. benyújtási szakasz
- TOP Plusz 1.2.1-21- „Élhető települések” 4. benyújtási szakasz
- TOP Plusz 2.1.1-21- „Önkormányzati épületek energetikai korszerűsítése”, 4. benyújtási szakasz
- TOP Plusz 3.3.2-21 „Helyi egészségügyi és szociális infrastruktúra fejlesztése”, 2. benyújtási szakasz

Fentiek alapján a területi szereplő ez idáig 4 alkalommal hozott döntést.

A jelenlegi vármegyei keret teljes összege az ITP 3.0 szerint: 53.628.000.000 Ft

Ebből a vármegyei települések kerete: 34.814.315.715 Ft

Ebből két fenntartható város (Tatabánya, Esztergom) kerete: 18.813.684.285 Ft

Mindezidáig 126 db támogatási kérelmem került benyújtásra (ami tartalmazza Tatabánya és Esztergom megyei jogú városok FVS készítését is tartalmazó 1-1 projektjét is)

2022. december 31-ig támogatott projektek száma: 92 db

támogatott projektek összege: 21.633.305.018 Ft

A vármegyei keretek forrásfelhasználása 2022. december 31-én a következő:

- vármegyei települések: 61,68 %
- Fenntartható városok: 0,85 %

Ha az Irányító Hatóság a megyei közgyűlés 2023.04.14-ei döntéseinek megfelelő támogatói döntést hoz, az arányok a vármegyei települések vonatkozásában 75,5 %-ra emelkednek.

A Komárom-Esztergom Vármegyei Önkormányzati Hivatal Területfejlesztési, Projektkoordinációs és Vidékfejlesztési Főosztályának feladatai fenti tevékenységhez kapcsolódóan az alábbiak voltak:

- megyei értékelési szempontok kialakítása és többszöri egyeztetése az IH-val, az ITP-ben elfogadott területi kiválasztási szempontok alapján
- támogatás mértékek és pályázati benyújtási szakaszok kialakítása egyeztetése az IH-val, TSM tervezetek, módosítások egyeztetése
- pályázati felhívástervezetek véleményezése
- egyeztetések a települési önkormányzatokkal fejlesztéseik előkészítéséről
- ITP-ben szereplő forrásallokáció összehangolása a tényleges fejlesztési igényekkel, a szükséges módosítások kezdeményezésének előkészítése, forrásegyeztetések az IH-val
- MÖOSZ, IH és MÁK egyeztetéseken való közreműködés az általános és egyedi problémák kezelése érdekében
- egyeztetések a két kiemelt város területi tervezési és projekt-előkészítési ügyeiben, módszertani közös egyeztetések az IH bevonásával, a két kiemelt város részére illeszkedési nyilatkozat kiadása
- saját megyei TOP Plusz pályázatok előkészítése és benyújtása (paktum3, turisztika),
- döntés-előkészítési munka (projekttartalmak feldolgozása, előterjesztések, közgyűlési és DeB döntések kezelése, tájékoztatás nyújtása)
- adatbázisok felállítása
- együttműködés a megyei területfejlesztés kft-vel.

3. TOVÁBBI TERÜLETFEJLESZTÉSI FELADATOK

- *Északnyugat-magyarországi gazdaságfejlesztési Zóna komplex fejlesztési programja*

Az Északnyugat-Magyarországi Gazdaságfejlesztési Zóna hat vármegyét - Fejér, Veszprém, Zala, Komárom-Esztergom, Vas és Győr-Moson-Sopron - valamint 9 megyei jogú várost - Dunaújváros, Székesfehérvár, Veszprém, Tatabánya, Győr, Sopron, Szombathely, Zalaegerszeg, Nagykanizsa - foglal magába. A zóna tervezését magában foglaló munka a helyzetelemzés elkészítésével és a kitörési pontok azonosításával kezdődött, majd széleskörű projektgyűjtés indult meg és 2020 őszére elkészült a zóna Komplex gazdaságstratégiai fejlesztési programja is. A vármegyei önkormányzat mind a helyzetelemzést, mind a projektgyűjtést és mind a fejlesztési program tervezését is segítette a vármegyére vonatkozó fejezetek kidolgozásával, a kapcsolódó fejlesztési igények összegyűjtésével és a tervezést segítő és nyomon követő munkacsoportokban való aktív részvétellel. 2022 évben nyomon követtük a zóna fejlesztési dokumentumaiban rögzített célok megvalósítását. 2022. július 12-én helyszíne voltunk a gazdaságfejlesztési Zóna fejlesztéséért felelős Kormánybiztos által szervezett, a zóna fejlesztési programját bemutató rendezvénysorozatnak (felsőoktatási intézmények, gazdasági szektor képviselői).

4. TERÜLET- ÉS TELEPÜLÉSRENDEZÉS

Az építésügyi szakpolitika az elmúlt időszakban nagy változáson esett át, ami a területrendezési tervezés feladatait és kereteit is érintette. A településrendezés eszköztára a településkép védelméről szóló 2016. évi LXXIV. törvény (Ttv.) megjelenésével a Településképi Arculati Kézikönyv (TAK) és a településkép-védelmi rendelet (TKR) megalkotásának kötelezettségével bővült. Előbbihez a községek számára támogatást is biztosított a központi költségvetés. Ennek eredményeképpen jelentősen nőtt a vármegyében azon települések száma, ahol a településrendezési és fejlesztési feladatok segítségével önkormányzati főépítésszt foglalkoztatnak, elsősorban megbízási szerződés keretében, a TAK elfogadása után is. Szintén segíti a helyi önkormányzatokat, hogy az állami ingatlan-nyilvántartási térképi adatbázishoz díj-, költség- és térítésmentesen férhetnek hozzá. Ehhez fontosnak tartjuk, hogy a szakági adatbázisok díjmentességét biztosító jogszabályi és finanszírozási feltételek is kerüljenek kidolgozásra.

2020. június 25-én megtörtént a Magyarország és egyes kiemelt térségeinek területrendezési tervéről szóló 2018. évi CXXXIX. törvény 88 § (5) bekezdése alapján a megyei területrendezési terv felülvizsgálata. Ígéretes eszköz a területfejlesztés és a területrendezés közötti kapcsolat erősítésére, hogy a vármegyei önkormányzat a területrendezési tervéről szóló rendeletének részeként a megye területének természeti, épített környezeti és gazdasági adottságainak védelmére és fejlesztésére, a térszerkezet szervezésére, a törvény keretei között egyedileg meghatározott megyei övezeteket jelölhetett ki. Az egyedileg meghatározott övezetek szabályai vonatkozhatnak a településrendezési eszközök készítésére, és a településfejlesztési dokumentumok készítésére is.

A 2020-ban elfogadott megye területrendezési terv módosítására 2022-ben nem került sor. Megemlítenéd, hogy felmerültek olyan beruházási igények (pl. napelemparkok telepítése), amelyek felvetették a megyei területrendezési terv esetleges felülvizsgálatának szükségességét (övezeti érintettségek). Ugyanakkor Magyarország és egyes kiemelt térségeinek területrendezési tervéről szóló 2018. évi CXXXIX. törvény időközben történt módosítása már rendezte ezt a helyzetet és az illetékes államigazgatási szervek hatáskörébe utalta az övezeti érintettségek feloldását.

Szomszédos megyék területrendezési terveinek véleményezése

A területrendezés tárgykörébe tartozóan véleményeztük a szomszédos megyék területrendezési terveit. Ennek során fő szempontként az infrastruktúra hálózatok folytonosságát, valamint a vármegyék által saját hatáskörben megállapítható egyedi övezetek vármegyénkre gyakorolt hatásait, lehetőségeit tekintettük át. Megállapítható volt, hogy az alapos előkészítésnek köszönhetően lényegi eltérések nem jelentkeztek. A szomszédos vármegyék által megállapított egyedi övezetek pedig hasonló célú egyedi övezetekkel találkoznak a megyehatárok mentén. A határon átnyúló kapcsolatok vonatkozásában véleményeztük Nyitra megye területrendezési tervét. Ennek során fő szempontként az infrastruktúra hálózatok folytonosságát, valamint a megyék által saját hatáskörben megállapítható egyedi övezetek megyénkre gyakorolt hatásait, lehetőségeit tekintettük át. Ez esetben is megállapítható volt, hogy lényegi eltérések nem jelentkeztek.

2022 évben az alábbi vármegyei területrendezési terveket véleményeztük:

- Nyitra megyei terv felülvizsgálat véleményezése
- Győr vármegye napelemparkok miatti rendezési tervmódosítás véleményezése
- Fejér megye napelemparkok miatti rendezési tervmódosítás véleményezése

2022 éven több szomszédos megyében fekvő település településrendezési tervének véleményezésére is sor került, ezek az alábbiak voltak:

- Nagymaros, Zsámbék, Tinnye, Perbál települési rendezési tervmódosítás véleményezése.

A vármegyei főépítési tevékenység fókuszában a tavalyi évhez hasonlóan az idei évben is a Komárom-Esztergom vármegyei településeket érintő településrendezési eszközök változásának lekövetése jelentette a fókuszot, ez közel 80 ügyet jelentett.

Településrendezés

2022-ben 75 db településrendezési eszközöket érintő ügyében adtunk előzetes adatszolgáltatást, illetve véleményt.

Szintén a vármegyék területrendezési feladata a megyei területrendezési terv elhatározásainak érvényre juttatása a települési tervek véleményezése során. Az elmúlt évek tapasztalatai alapján elmondható, hogy Komárom-Esztergom vármegyében a terv elhatározásai bekerültek a településtervezéssel foglalkozó önkormányzati vezetők és szakemberek napi gyakorlatába, nagyrészt elfogadják a terv alapján adott javaslatokat.

Időközben megjelent a magyar építészetről szóló törvény javaslata, ami a megyei területrendezési tervek tervrendszerből történő kivezetésével, illetve a vármegyei önkormányzati főépítész jogintézményének megszüntetésével megszüntetné a vármegyei önkormányzatok területrendezési feladatait.

5. EGYÉB FELADATOK

5.1 KÖRNYEZETVÉDELEM

Komárom-Esztergom Vármegye Önkormányzata számára kiemelt feladat a környezetvédelem. A környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény (a továbbiakban: törvény) alapján a vármegyei önkormányzat környezetvédelmi programot készít és figyelemmel kíséri a települések környezetvédelmi tevékenységeit is. Komárom-Esztergom Vármegye Önkormányzata által ellátott környezetvédelmi feladatok köre azonban ennél jóval szélesebb. Az elmúlt években számos európai uniós pályázati projekt megvalósításával sikerült a környezetvédelmi tevékenységet tovább bővíteni, színesíteni. Tárgyidőszakban megtörtént a vármegyében működő LEADER Vidékfejlesztési Közösségek településeire készített SECAP tervek felülvizsgálata és az V. Nemzeti Környezetvédelmi Program elfogadásával megkezdődött az új vármegyei környezetvédelmi program megalkotásának előkészítése. Folyt a megyei éghajlatváltozási platform működtetése, ehhez kapcsolódóan pedig a települési klímastratégiák készítését célzó projektek megvalósításának segítése.

5.2 VIDÉKFEJLESZTÉS

Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 27. § (1) bekezdése alapján a megyei önkormányzat területfejlesztési, területrendezési és koordinációs feladatai mellett vidékfejlesztési feladatokat is ellát. Ennek keretében továbbra is figyelemmel kísértük a megyében működő LEADER Helyi Akciócsoportok (HACS) munkáját, nyomon követve a helyi fejlesztési stratégiáik megvalósulását, előrehaladását. A HACS-ok a Helyi Fejlesztési stratégiáik végrehajtásáról a vármegyei közgyűlés 2022. november 24-ei ülésén részletesen beszámoltak. A következő 2021-27-es időszak tervezése 2022. decemberétől indult. Az Irányító Hatóság tájékoztatása szerint várhatóan a jelenlegi helyi akciócsoportok működhetnek tovább. A LEADER Helyi Akciócsoportoknak a helyi Fejlesztési Stratégiákat 2023. október 1-jéig kell elkészíteni. A vármegyében működő HACS-ok Helyi Fejlesztési Stratégiái várhatóan szeptemberben kerülhetnek a közgyűlés elé. A területfejlesztésről és a területrendezésről szóló 1996. évi XXI. törvény 13. §-a alapján a vármegyei önkormányzat a egyetértési jogkört gyakorol a vidékfejlesztési stratégiák, akciók jóváhagyását megelőzően. Az Akciócsoportok számára rendelkezésre álló fejlesztési keretekről még nincsenek információk. A LEADER szervezetek

működésüket LEADER működési forrásból (2022.december 31.) tagdíjakból, valamint a munkaszervezet által vállalt projektmenedzsmenti bevételekből fedezik. A vármegyei önkormányzat továbbra is elkötelezett abban, hogy a megyében működő LEADER Egyesületek HFS-einek és egyéb fejlesztési stratégiáinak összehangolásában, koordinálásában a jövőben is részt vegyen, annak érdekében, hogy a HACS-ok területén megvalósuló, a vidék fejlesztését szolgáló fejlesztések ne álljanak meg a HACS-ok határainál, hanem akár más HACS-ok fejlesztéseire is illeszkedjenek, szintetizálva a hatásindikátorokat és egyfajta szinergiahatást érjenek el. Ennek érdekében a vármegyei önkormányzat a LEADER szervezetek mellett a vármegyei vidékfejlesztés további szereplőivel (Nemzeti Agrárgazdasági Kamara, Magyar Nemzeti Vidéki Hálózat vármegyei felelőse) is aktív szakmai kapcsolatot tart fent és együttműködik. A vármegyei önkormányzat a 2021-27-es TOP Plusz forrásait is megalapozó területi tervezésében is számított a LEADER szervezetekre. A LEADER szervezetek képviselője a megyei Terület-és Vidékfejlesztési Kollégium tagjaként a kezdetektől végig kísérhette a tervezési munkát.

5.3 IDEGENFORGALOM, TURIZMUS

Komárom-Esztergom Vármegye Önkormányzata számára az idegenforgalmi és turisztikai feladatok ellátása nem kötelező, hanem önként vállalt feladat. Tárgyidőszakban elkészült „Helyzetértékeléstől az értékesítésig” címmel Komárom-Esztergom megye turisztikai fejlesztési koncepciója, aminek javaslatai beépültek a 2021-27-es fejlesztési ciklust megalapozó területfejlesztési tervekbe is. A koncepció keretében a szakértők megvizsgálták a megye adottságait, az elmúlt évek fejlesztéseinek hatásait, valamint a piaci kereslet jellemzőit. A koncepció vizsgálatai is megerősítették a stratégiai dokumentumok azon megállapítását, mely szerint a megye adottságai (turisztikai kínálat), földrajzi elhelyezkedése és a pandémia miatt megerősödő belföldi kereslet (azon belül is a természetközeli szabadidő-eltöltési lehetőség iránti növekvő igény,) az aktív- és ökoturisztikai fejlesztésekre történő koncentrációt, az ebben a szegmensben még hiányos kínálati rendszer kialakítását. A vármegyei önkormányzat a TOP Plusz keretében, mint konzorciumvezető két kiemelt turisztikai projekt megvalósításában vesz részt. Az aktív turizmus fejlesztése TOP PLUSZ 6.1.4-es felhívás keretében 1.782.552.147 Ft összeg került allokálásra a vármegyei önkormányzatnál, mint kiemelt kedvezményezett. Ez a felhívás várhatóan szeptemberben jelenik meg, a kapcsolódó projektek előkészítése jelenleg zajlik.

6. EGYÜTTMŰKÖDÉSEKBŐL EREDŐ TERÜLETFEJLESZTÉSI FELADATOK ELLÁTÁSA

Döntő fontosságú mind az ITP, mind az önkormányzat területfejlesztési feladatai vonatkozásában a **partnerségi rendszer** fenntartása, illetve annak a végrehajtási feladatokhoz igazítása.

Partnerségi rendszert működtet a megye:

- Terület-és vidékfejlesztési Fórum
- a foglalkoztatási paktum keretében (megyei foglalkoztatási fórum)
- a megyei felzárkózási projekt keretében (megyei felzárkózási fórum)
- a megyei klímastratégia készítése kapcsán (éghajlat-változási platform)
- megyei vidékfejlesztési fórum
- megyei Virtuális Erőműprogram.

Monitoring Bizottsági munkában való részvétel

A Megyei Önkormányzatok Országos Szövetségének delegáltjaként közreműködtünk és közreműködünk a program zárásáig a KÖFOP Monitoring Bizottságának, valamint a Közép-dunántúli Regionális Területfejlesztési Konzultációs Fórum delegáltjaként az Integrált Közlekedésfejlesztési Operatív Program (IKOP) Monitoring Bizottságának munkájában. E mellett részt vettünk és részt veszünk a KÖFOP Projekt Irányító Bizottság (PIB) munkájában is.

Határ menti megyék határon átnyúló nemzetközi fejlesztési programjai

Rába-Duna-Vág EGTC

A 2011-ben megalakult 100%-ban önkormányzati tulajdonú tatabányai székhelyű Társulás jelenleg hat tagot számlál: Nagyszombati, Nyitrai és a Pozsonyi Kerületi Önkormányzatokat, a Győr-Moson-Sopron, Komárom-Esztergom és a Pest Megyei Önkormányzatokat. A szervezet célja, hogy a gazdasági, a szociális és a területi kohézió megerősítése érdekében tagjai között előmozdítsa a határokon átnyúló együttműködést – kooperációs programok és projektek által.

Az RDV ETT legfőbb célja, hogy tagjai között megerősítse a gazdasági, szociális és területi kohéziót, működési területén különböző fejlesztési tengelyek mellett előmozdítsa a határokon átnyúló regionális együttműködést, valamint a teljes magyar-szlovák Duna-szakaszt lefedő tartós intézményi struktúrát alakítson ki. Legfőképpen a közlekedési infrastruktúra, az energetikai rendszerek, az információtechnológia, a gépjárműipar, az idegenforgalom, az oktatás, a kultúra és egyház, a sport és ifjúság, a közös projektek programmenedzsmentje, a Duna és mellékfolyóinak fejlesztése, a logisztika, a kis-és középvállalkozások támogatása, a környezetvédelem és mezőgazdaság, valamint az egészségügy területén szeretne határon átnyúló együttműködést, valamint fejlesztéseket végrehajtani. A Társulás céljainak elérése érdekében kooperációs programokat vagy azok egyes részeit, illetve az Európai Unió által – az Európai Regionális Fejlesztési Alap, az Európai Szociális Alap és a Kohéziós Alap, illetve a Társulás részéről elérhető egyéb uniós finanszírozási mechanizmusok útján – tagállami pénzügyi hozzájárulást kiegészítő társfinanszírozás útján vagy a nélkül, uniós, területi együttműködésben létrejövő programokat, projekteket valósít meg. A Kisprojekt Alap az Interreg V-A Szlovákia-Magyarország Együttműködési Program két prioritási tengelyének keretén belül (1. természet és kultúra, a 4. a közintézmények és a határtérségben élő emberek határon átnyúló együttműködésének a javítása) kerül megvalósításra. Az RDV ETT a Kisprojekt Alap nyugati programterületének megvalósításáért felel, mint menedzsment szervezet. A Kisprojekt Alapra összesen 352 pályázat érkezett be, ebből 138 a PT1-re, több, mint 6,3 millió euro forrásigénnyel, illetve 214 db a PT4-be, több, mint 9,6 millió Euro igénnyel. Komárom-Esztergom vármegyében PT1-ben - Komárom, Tát, Pilismarót, Tata, Oroszlány, Dorog településekről érkeztek be pályázatok. A PT4-re pedig Bábolna, Esztergom, Nagyigmánd, Ács, Bakonysárkány településekről.

Az Európai Bizottság elfogadta az új Interreg programot a 2021-27-es időszakra. 129 millió euro érkezik majd a régióba, ebből pont amiatt, hogy a Kisprojekt Alap nagyon látványos, és a legtöbb embert éri el, 12 millió euro összegű költségvetéssel tud majd működni a következő időszakban.

MÖOSZ munkájában való részvétel

A Komárom-Esztergom Vármegyei Önkormányzat tárgydőszakban részt vett és vesz a vármegyék legfőbb érdekképviseleti szervének tekinthető Szövetség munkájában. A testület koordinációs és aktív képviseleti tevékenységével segíti a területi szereplők és a kormányzat közötti információcserét és párbeszédet.

Komárom-Esztergom Megyei Területfejlesztési Konzultációs Fórum

A vármegyei közgyűlés és Tatabánya megyei jogú város közgyűlése által működtetett fórumot a tervezési időszakban többször is összehívtuk. Időközben Esztergom megyei jogú várossá nyilvánításával a Fórum taginak száma 3-ra emelkedett. A munkaszervezeti feladatokat a KEM Önkormányzati Hivatal látja el.

Közép-dunántúli Regionális Területfejlesztési Konzultációs Fórum

A Fórum tárgydőszakban az IKOP Monitoring Bizottság munkájában vett részt.

Térségi Fejlesztési Tanácsok

A fejlesztési tanácsok fontos szerepet töltenek be a vármegye területfejlesztési, gazdaságfejlesztési feladatainak végrehajtásában. A vármegyei önkormányzat alábbi térségi fejlesztési tanácsok munkájában vett részt:

- *Dunakanyar Térségi Fejlesztési Tanács:*

A Tanács 2022 évben formálisan működött, elfogadták a 2021. évi zárszámadást és a 2022. évi költségvetést, de potenciális pályázati forrás híján a működési tevékenység nem terjedt ezen túl. A szakmai tevékenység a tagok által végzett területfejlesztési tevékenységek és ágazati folyamatok lekövetésére korlátozódott.

- *Velencei-tó és Térsége, Váli völgy, Vértes Térségi Fejlesztési Tanács:*

A Komárom-Esztergom Vármegyei Önkormányzat tagja a Fejér Vármegyei Önkormányzattal együttműködve a Velencei-tó és térsége, Váli völgy, Vértes Térségi Fejlesztési Tanácsnak. A Tanács működésének fókuszában továbbra is a "Pannónia szíve" kiemelt turisztikai program megvalósítása áll. A program III. üteméhez a szükséges forrást az 1347/2018. (VII.26.) Korm. határozat biztosította. Az öt projektelemből egy érintette megyénket, ez a Tarján-Bajót Péli-főlszentkereszt közötti kerékpárút projekt előkészítése és megvalósítása. A mintegy 3 milliárd Ft tervezett összköltségű projekt kivitelezésére már egy feltételes közbeszerzés is lefolytatásra került. Vármegyénk számára a program jelentősége elsősorban abban áll, hogy a program célterületének közelében több vármegyei település található, így lehetőség van a fejlesztésekhez csatlakozni. Ennek keretében a már megépült Etyek-Tarján közötti kerékpárút.

A Tanács 2022. évi működéséhez Komárom-Esztergom Vármegye Önkormányzata az alábbiakkal járult hozzá:

- részvétel a Tanács 2022. évi, online szavazással lebonyolított ülésein (2022. 02.07; 05.30, 07.08, és 12.14-én)
- döntés a Pannónia Szíve Program V. és VI. ütemét érintő kérdésekben,
- Tanács működtetésével kapcsolatos dokumentumok megismerése, beszámolók elfogadása,

- részvétel az 5. Duna Konferencián Komáromban, 2022.10.14-én, mely a Duna Régió Stratégiájához kapcsolódott, a 2021-2027 időszak várható eseményeire, a stratégiai célokra fókuszálva.
- részvétel a Miniszterelnökség Területfejlesztés Stratégiai Tervezéséért Felelős Helyettes Államtitkárság kezdeményezésére a területfejlesztés stratégiai megújítása, ennek keretében a területi kihívások, területfejlesztési célok, szakmapolitikai irányok és az Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptió (OFTK) megújítása érdekében szervezett szakértői szintű, az Északnyugat-Magyarországi Gazdaságfejlesztési Zónára vonatkozó műhelybeszélgetésen, 2022. november 2-án, Székesfehérváron. A tanács munkaszervezetének feladatait a Fejér Vármegyei Önkormányzati Hivatal végzi.

Észak-Dunántúli Területi Vízgazdálkodási Tanács Komárom-Esztergom Megyei Szakmai Bizottsága

A Szakmai Bizottság 2022-ben 5 alkalommal ülésezett (01.14., 02.25., 06.15., 10.26., 12.12.) A Bizottság a vízgazdálkodási kérdések mellett tárgyalta a települési felszíni csapadékvíz-elvezetés fejlesztését szolgáló TOP 2.1.3 (Települési környezetvédelmi infrastruktúrafejlesztések) projektek projektterveit. A TOP pályázat feltételként szabta meg, hogy a pályázók a projektfejlesztés lezárásáig rendelkezzenek a Területi Vízgazdálkodási Tanács támogató szakvéleményével. A Bizottság működése során már a TOP PLUSZ keretében megvalósítandó projektek terveit is megtárgyalta (TOP PLUSZ 1.2.1 élhető települések felhívás, „A” főtevékenység: kékinfrastruktúra fejlesztése). A TOP PLUSZ-ban elvárás, hogy a Szakmai Bizottság már a pályázatok benyújtása előtt véleményezze a projektek szakmai koncepcióját. A TOP PLUSZ-ban további elvárás lett az Integrált Vízgazdálkodási terv (ITVT) készítése, amelynek módszertanára a Szakmai Bizottság is megfogalmazott ajánlásokat.

Tatabánya, 2023.04....

Popovics György
a Komárom-Esztergom Vármegye
Közgyűlésének elnöke